

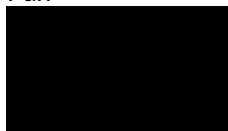

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Innowacji i Rozwoju

DIR-WTCiWUU.053.2.2025.DBK
Warszawa, 15 października 2025 r.

Pan

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na petycję w sprawie wprowadzenia innowacyjnych rozwiązań w polskim systemie edukacji uprzejmie wyjaśniam.

Polska szkoła musi nadążać za dynamicznie zmieniającym się światem, aby efektywnie przygotowywać młode pokolenie do wyzwań otaczającego świata i życia w społeczeństwie opartym na wiedzy. Wykorzystanie nowoczesnych technologii w procesach edukacyjnych jest istotnym i aktualnym elementem postępującej cyfrowej transformacji polskiej oświaty. Wśród priorytetów polityki Rady Ministrów znalazły się działania podejmowane przez Ministra Edukacji na rzecz transformacji cyfrowej edukacji pn. „Cyfrowy uczeń”.

Celem tych działań jest przygotowanie młodych ludzi do funkcjonowania i życia w świecie pełnym nowych technologii. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez cyfrową transformację edukacji, która pozwoli na zbudowanie stabilnego, cyfrowego ekosystemu z nowoczesnymi, użytecznymi rozwiązaniami organizacyjnymi, metodycznymi i sprzętowymi. Cyfryzacja edukacji to kluczowy wymiar szerszej transformacji społeczno-gospodarczej, przyspieszonej przez pandemię. Realizowana transformacja cyfrowa edukacji jest procesem złożonym i długotrwałym. Jej celem jest dostosowanie systemu kształcenia do ery cyfrowej poprzez wprowadzanie nowoczesnych narzędzi, rozwijanie kompetencji cyfrowych, tworzenie standardów dydaktyki cyfrowej, a także zapewnienie cyberbezpieczeństwa i higieny cyfrowej uczestnikom procesu edukacyjnego.

Cyfrowy uczeń, to uczeń pracujący na nowoczesnym sprzęcie, uczący się z wykorzystaniem sztucznej inteligencji, dbający jednocześnie o higienę cyfrową i umiejący bezpiecznie poruszać się w sieci, wspierany w tych działaniach przez odpowiednio przygotowanych nauczycieli.

Ramy działań wyznacza Polityka Cyfrowej Transformacji Edukacji (PCTE)¹, przyjęta przez obecny rząd we wrześniu 2024 r.

PCTE wskazuje na niezbędne działania, które powinny zostać podjęte dla pełnego urzeczywistnienia celów kształcenia wskazanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wizji nakreślonej w dokumentach unijnych i innych dokumentach, w celu przygotowania kolejnych pokoleń obywateli do wyzwań społeczeństwa cyfrowego związanych z rozwojem informatyki i technologii cyfrowych. Opisuje działania niezbędne do przeprowadzenia cyfrowej transformacji edukacji w obliczu rewolucji cyfrowej.

Aby dostosować polski system edukacji i szkoleń do ery cyfrowej, w dokumencie wskazano, że należy:

¹ Uchwała nr 98 Rady Ministrów w sprawie przyjęcia polityki publicznej pod nazwą „Polityka Cyfrowej Transformacji Edukacji” z dnia 12 września 2024 r. (M.P. z 2024 r. poz. 812).

- włączać technologie cyfrowe do nauczania i umożliwiać nauczycielom korzystanie z nich;
- wspierać rozwój cyfrowych narzędzi edukacyjnych, w tym badań nad wpływem sztucznej inteligencji;
- podejmować działania i środki w zakresie cyberbezpieczeństwa w edukacji i szkoleniach, w tym dotyczące podnoszenia świadomości;
- inwestować w łączność, infrastrukturę cyfrową i dostępność cyfrową w kształceniu i szkoleniu.

Zaproponowane w PCTE działania są fundamentalne dla dalszego rozwoju cyfrowej edukacji w Polsce i gwarantują przygotowania kolejnych pokoleń do funkcjonowania i życia w społeczeństwie w warunkach coraz bardziej rozwiniętej technologii.

PCTE wskazuje nowe technologie, w tym sztuczną inteligencję w szkole, jako jeden z dziesięciu obszarów działań i interwencji. W dokumencie zawarto, iż należy w zaplanowany sposób przybliżać uczniom kolejne najnowsze technologie cyfrowe m. in. poprzez wzmocnienie w podstawie programowej odpowiednich odniesień do tych technologii, uwzględniając ich walory edukacyjne oraz przewidywane osiągnięcia uczniów, co z kolei spowoduje pojawienie się towarzyszących materiałów dla uczniów i dla nauczycieli, jak również należy opracować programy i sylabusy szkoleń, przygotowujących nauczycieli do zajęć prowadzonych z wykorzystaniem tych technologii. Założono też, że przyjmowane rozwiązania wprowadzające różne narzędzia wykorzystujące AI do szkół i placówek będą korzystne i będą minimalizować zagrożenia jakie niesie ze sobą AI.

Kluczowe dla stosowania AI w praktyce szkolnej jest stworzenie odpowiedniego cyfrowego środowiska w szkole złożonego z wielu elementów składowych, takich jak sprzęt IT, oprogramowanie, dostęp do szybkiego i bezpiecznego Internetu, bogate zasoby materiałów edukacyjnych, przeszkoleni i przygotowani do stosowania technologii cyfrowych nauczyciele.

Ze środków europejskich Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), realizowane są zadania doposażenia szkół w infrastrukturę sieciową i sprzęt komputerowy. Ministerstwo Edukacji Narodowej we współpracy z Ministerstwem Cyfryzacji realizuje inwestycje w ramach których do 16 tysięcy szkół trafią pracownie AI i STEM. Do szkół trafi także 100 tys. zestawów do nauki zdalnej i 735 tysięcy laptopów dla uczniów.

Dodatkowo należy wspomnieć, że w ramach rozpoczętego obecnie Rządowego programu wspierania organów prowadzących szkoły i placówki w rozwijaniu umiejętności cyfrowych dzieci i młodzieży na lata 2025–2029 – „Cyfrowy Uczeń”² przewidziano wsparcie instytucji edukacyjnych w rozwijaniu umiejętności nauczycieli i uczniów niezbędnych do świadomego, odpowiedzialnego i aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie cyfrowym.

Program „Cyfrowy uczeń” jest jednym z elementów tego wsparcia, zapewniając szkołom i placówkom oświatowym środki finansowe na działania niezbędne do wzmocnienia skuteczności procesu kształcenia z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym wspieranych przez AI.

Natomiast w ramach Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego (FERS) w 2025 r. i kolejnych latach będą realizowane szkolenia dla nauczycieli z zakresu umiejętności

² Uchwała nr 121 Rady Ministrów z dnia 17 września 2025 r. w sprawie Rządowego programu wspierania organów prowadzących szkoły i placówki w rozwijaniu umiejętności cyfrowych dzieci i młodzieży na lata 2025-2029 – „Cyfrowy Uczeń”.

cyfrowych (w tym w zakresie AI) oraz ogłaszane konkursy na tworzenie kolejnych cyfrowych materiałów edukacyjnych:

- 1) Wsparcie nauczania przedmiotów ścisłych z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych i sztucznej inteligencji - realizowany w trybie niekonkurencyjnym przez Instytut Badań Edukacyjnych - Państwowy Instytut Badawczy (IBE-PIB). Celem projektu jest dostarczenie praktycznych, opartych na dowodach rekomendacji oraz metod edukacyjnych wspierających nauczycieli i nauczycielki w efektywnym nauczaniu matematyki, fizyki, chemii, biologii, informatyki i geografii z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych i sztucznej inteligencji. W ramach działania wsparciem objętych zostanie 1600 przedstawicieli kadr systemu oświaty oraz opracowane e-materiały obejmujące katalog skutecznych metod i narzędzi nauczania, ekspertyzy, raporty z badań poradniki i inne opracowania, scenariusze lekcji oraz raporty z badań eksperymentalnych wspierające nauczanie przedmiotów ścisłych z wykorzystaniem technologii cyfrowych i AI dostępne na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej
- 2) Szkolenia z zakresu umiejętności cyfrowych dla łącznie ponad 88 tysięcy nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w tym dla ponad 13 tysięcy nauczycieli z zakresu AI tj. rozumienia technologii AI, kwestii etycznych i społecznych związanych z wykorzystaniem AI, a także wzrostu kompetencji w zakresie stosowania technik AI na różnych poziomach.
- 3) Na podstawie opracowanych w roku 2024 scenariuszy zaawansowanych technologicznie e-materiałów, w ramach konkursu pn. "Opracowanie zaawansowanych technologicznie e-materiałów do kształcenia ogólnego" planowane jest stworzenie nowych zaawansowanych technologicznie e-materiałów do kształcenia ogólnego z elementami AI i algorytmów uczenia maszynowego. Do końca 2028 r. ma powstać łącznie 9 takich aplikacji, które następnie udostępnione zostaną na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej (zpe.gov.pl).

Przykładem projektu dotyczącego stosowania sztucznej inteligencji w szkołach jest współpraca MEN z Politechniką Warszawską nad wykorzystaniem sztucznej inteligencji dla wsparcia edukacji matematycznej pn. Projekt AI zeszyt.online. Nauczyciele oraz 50 000 uczniów otrzymało dostęp do systemu nauki matematyki wspomaganą sztuczną inteligencją. Narzędzie wspomaga nauczycieli w efektywnym wykorzystaniu czasu nauki. Może być wykorzystywane zarówno w czasie lekcji, jak i w domu, jest intuicyjne, a dla nauczycieli przewidziano szkolenie wprowadzające. Celem przedsięwzięcia jest poprawa skuteczności nauczania matematyki w szkole podstawowej i wsparcie nauczycieli szkół podstawowych w zakresie indywidualizacji procesu nauczania matematyki i generalnie podniesienie wiedzy oraz umiejętności uczniów szkół podstawowych w tym zakresie. Istotne jest, że sztuczna inteligencja wspiera nauczycieli, a nie ich zastępuje. Dzięki pracy wykwalifikowanych nauczycieli oraz wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi wspartych sztuczną inteligencją powinien zostać uzyskany efekt synergii.

Minister Edukacji ustanowił przedsięwzięcie pod nazwą „badAI! – projekt edukacyjny”, którego celem będzie:

- a) opracowanie i wdrożenie programu szkoleniowego dla nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych obejmującego pięć modułów tematycznych (m.in. podstawy działania sztucznej inteligencji, tworzenie zapytań – prompt engineering, analiza i tworzenie multimediów, kwestie etyczne i prawne, praktyczne zastosowania w dydaktyce), dostępnego w dwóch wersjach: jako kurs online do samodzielnej realizacji na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej oraz jako pięcioletni tygodniowy kurs moderowany z udziałem ekspertów;
- b) przygotowanie, przetestowanie i upowszechnienie zestawu scenariuszy zajęć dydaktycznych wykorzystujących narzędzia AI, przeznaczonych dla uczniów klas VI–VIII szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych, z możliwością ich wykorzystania

zarówno w formule lekcji przedmiotowych, jak i w ramach projektów interdyscyplinarnych w formie ośmiu projektów badawczych (czterech dla szkół podstawowych i czterech dla szkół ponadpodstawowych), zakładających wykorzystanie narzędzi AI przez uczniów do rozwiązywania rzeczywistych problemów badawczych, takich jak: analiza danych, wizualizacja informacji, generowanie treści czy automatyczne tłumaczenia;

- c) przygotowanie rekomendacji wdrożeniowych dla szkół i instytucji systemu wspierania oświaty, dotyczących włączania narzędzi AI do praktyki szkolnej, z uwzględnieniem aspektów organizacyjnych, metodycznych i etyczno-prawnych;
- d) doposażeniu 200 szkół uczestniczących w projekcie w sprzęt niezbędny do realizacji zajęć z wykorzystaniem AI, w tym zestawy tabletów oraz minizestawy – materiały niezbędne do zrealizowania szkolnych projektów badawczych;
- e) udostępnieniu wszystkich materiałów edukacyjnych, scenariuszy, kursów oraz produktów projektu na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej (ZPE), z zachowaniem otwartego dostępu dla nauczycieli i szkół z całej Polski.

Transformacja polskiej edukacji w kierunku cyfrowych rozwiązań z uwzględnieniem sztucznej inteligencji jest obecnie przedmiotem rozmów MEN z przedstawicielami różnych środowisk interesariuszy związanych z edukacją. Dyskusja dotyczy tego, w jaki sposób narzędzia AI mogą wspierać nauczycieli oraz zwiększać zaangażowanie uczniów w naukę oraz jak, włączając AI w proces kształcenia, usprawnić, ułatwić i uatrakcyjnić edukację ma pomoc w wypracowaniu odpowiednich rekomendacji rozwiązań.

Ministerstwo Edukacji Narodowej we współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych – Państwowym Instytutem Badawczym przygotowują kompleksową zmianę podstaw programowych kształcenia ogólnego na każdym etapie kształcenia, począwszy od wychowania przedszkolnego aż do kształcenia ponadpodstawowego w poszczególnych typach szkół. W ramach tych prac MEN zleciło już IBE – PIB uwzględnienie treści dotyczących sztucznej inteligencji w podstawach programowych kształcenia ogólnego – nie tylko w przedmiocie informatyka, ale także innych zajęć edukacyjnych.

Zmiany planowane są od 1 września 2026 r. w szkole podstawowej, a od 2027 r. w szkołach ponadpodstawowych.

Informacje o prowadzonych pracach są na bieżąco publikowane na stronie internetowej: <https://reforma26.men.gov.pl/>. Natomiast projekty podstaw programowe przygotowane przez IBE – PIB dostępne są na stronie internetowej: <https://ibe.edu.pl/pl/projekty-podstaw-programowych>.

Odnosząc się natomiast do obowiązkowych zajęć z inteligencji emocjonalnej i radzenia sobie ze stresem, informuję, że od 1 września 2025 r. w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych jest realizowany nowy przedmiot edukacja zdrowotna. Umożliwia on uczniom uzyskanie i rozwijanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych pozwalających na trafne rozpoznanie potrzeb zdrowotnych własnych i otoczenia oraz podejmowanie odpowiednich działań profilaktycznych czy naprawczych.

Szkoła pełni szczególną rolę w zakresie szeroko rozumianej edukacji zdrowotnej. Nauczyciele, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, powinni zmierzać do tego, aby uczniowie rozwijali świadomość zdrowia i kompetencje niezbędne do utrzymania zdrowia fizycznego, psychicznego, społecznego i seksualnego, w tym w szczególności poprzez aktywność fizyczną, zdrowe odżywianie, higienę osobistą i sen, radzenie sobie ze stresem, budowanie pozytywnych relacji społecznych, rówieśniczych, rodzinnych i partnerskich, unikanie zagrożeń i zachowań ryzykownych oraz dbałość o zdrowe i bezpieczne środowisko życia.

Działy ujęte w podstawach programowych w zakresie edukacji zdrowotnej dla szkoły podstawowej i ponadpodstawowej, w których wyodrębniono zagadnienia związane ze zdrowiem psychicznym, w tym radzeniem sobie ze stresem:

- 1) Wartości i postawy
 - m.in.: zdrowie jako wartość; troska i odpowiedzialność o własne zdrowie; szacunek i empatia; rozwijanie poczucia własnej wartości; postawa optymizmu życiowego.
- 2) Zdrowie fizyczne
 - m.in.: zdrowy styl życia, rzetelne źródła informacji; znaczenie higieny osobistej dla utrzymania zdrowia; wiedza o otyłości, badaniach przesiewowych; objawy choroby; szczepienia; przygotowanie do wizyty lekarskiej; pierwsza pomoc.
- 3) Aktywność fizyczna
 - m.in.: korzyści zdrowotne z prowadzenia zdrowego stylu życia; promowanie aktywności fizycznej; znajdowanie miejsc, obiektów i wydarzeń do aktywności fizycznej; ograniczenie czasu spędzanego w pozycji siedzącej, nauka ćwiczeń podczas aktywnych przerw (ćwiczenia rozciągające, oddechowe, wzroku i in.); rozumienie ćwiczeń oddechowych dla obniżenia stresu; prawidłowa pozycja ciała.
- 4) Zdrowie psychiczne
 - m.in.: omawianie pojęcia zdrowia psychicznego; rozpoznawanie i nazywanie emocji; stres i jego wpływ na życie; pozytywna samoocena; postawa asertywna; zachowania przemocowe, autoagresywne; komunikacja werbalna i niewerbalna; miejsca uzyskania pomocy psychologicznej; potrzeby osób z zaburzeniami.
- 5) Zdrowie środowiskowe
 - m.in.: wpływ środowiska na zdrowie człowieka; zanieczyszczenie powietrza; kontakt z naturą; natężenie hałasu; działania proekologiczne; zmiany klimatu.
- 6) Internet i profilaktyka uzależnień
 - m.in.: higiena cyfrowa; zagrożenia wynikające z technologii informacyjno-komunikacyjnej, w tym, cyberprzemoc, hejt. Mowa nienawiści, patostreaming, uzależnienie od gier i Internetu, uwodzenie w sieci, korzyści i zagrożenia związane z AI; zagrożenia związane z zażywaniem substancji psychoaktywnych; sposoby reagowania w sytuacjach występowania zagrożeń z korzystaniem z Internetu i substancji psychoaktywnych; ochrona prywatności; dezinformacja; uzależnienia.

Ponadto, od 1 września br. w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych realizowana jest nowa podstawa programowa w zakresie wychowania fizycznego, gdzie jeden z działów poświęcony jest relaksacji i odpoczynku.

Odnosząc się do obowiązkowych projektów społecznych i ekologicznych, informuję, że częścią (nowych od 1 września br.) podstaw programowych przedmiotów: wychowanie fizyczne, edukacja zdrowotna oraz edukacja obywatelska (szkoły ponadpodstawowe) są doświadczenia edukacyjne. W ramach ww. przedmiotów uczniowie będą realizowali indywidualnie lub grupowo różne projekty. Doświadczenia edukacyjne będą znajdowały się w podstawach programowych wszystkich przedmiotów w ramach Reformy 2026.

Z poważaniem

Tomasz Kulasa
Dyrektor
/ – podpisano cyfrowo/